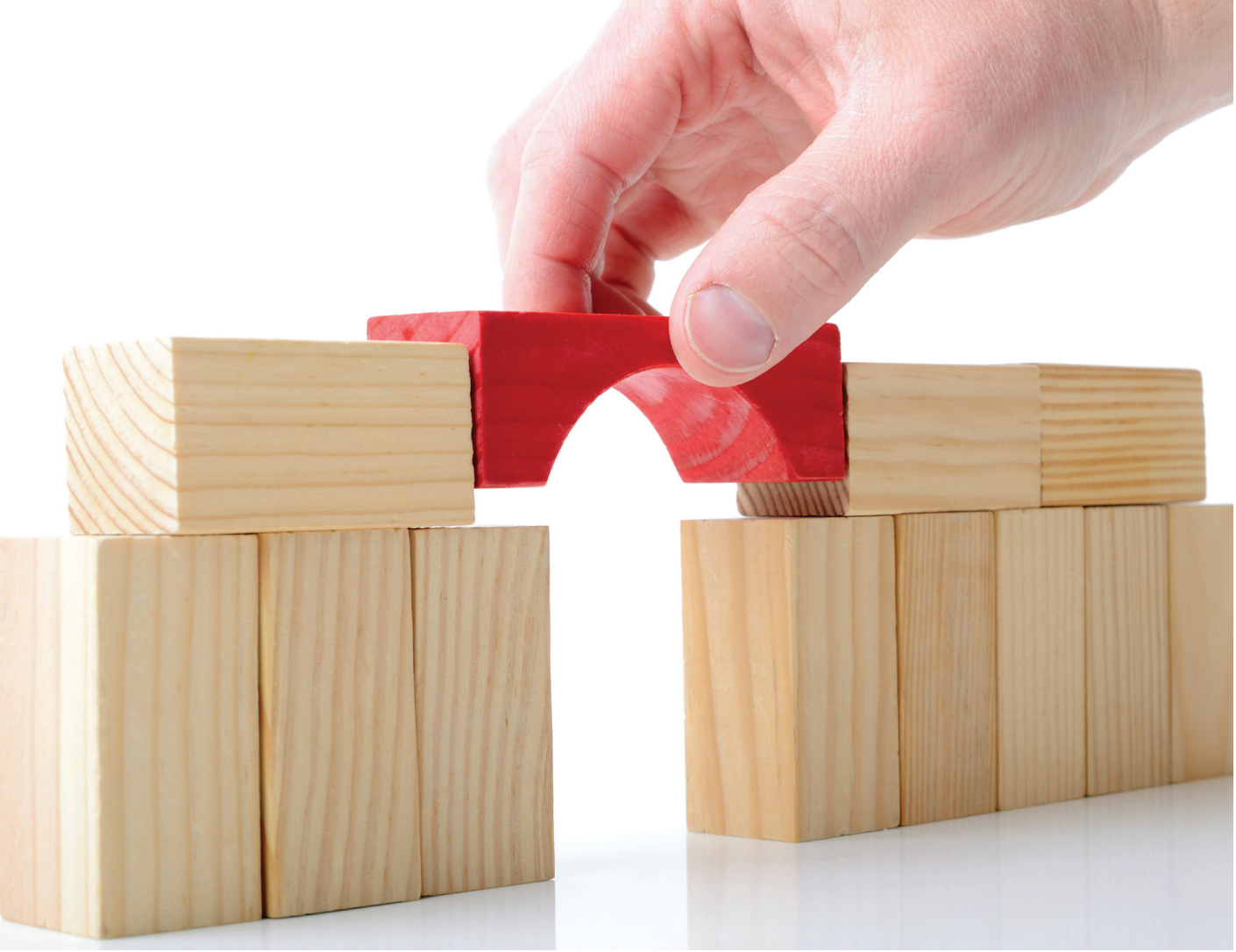

Bu proje, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

2014 - 2019

Çocuk Koruma Hizmetlerinde Koordinasyon Strateji Belgesi

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu projenin sözleşme makamı
Merkezi Finans ve İhale Birimi'dir.

Bu proje, UNICEF'in teknik desteği
ile yürütölmektedir.

Bu yayın Avrupa Birliği'nin desteğiyle üretilmiřtir.

Yayın içeriği tamamen yazarlarının sorumluluğunda olup hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşleri olarak gösterilemez.

Çocuk Koruma Hizmetlerinde Koordinasyon Stratejisi hazırlık çalışmaları ilk olarak Avrupa Birliği tarafından finanse edilen "Önce Çocuklar: Çocuk Koruma Mekanizmalarının İl Düzeyinde Modellenmesi" projesi çerçevesinde Adalet Bakanlığı'nın koordinasyonu ve UNICEF'in teknik desteğiyle gerçekleştirilmiştir.

Hazırlanan çıktılar, 27 Ocak 2011 tarihli Merkezi Koordinasyon toplantısında son değişiklikleriyle onaylanarak Strateji Belgesi haline getirilmiş, Avrupa Birliği'nin mali, UNICEF'in teknik desteği ile gerçekleştirilen "Çocuklar İçin Adalet Projesi [Türkiye'deki Çocuklar İçin İyi Yönetişim, Koruma ve Adalete Doğru (2005) ve Önce Çocuklar: Çocuk Koruma Mekanizmalarının İl Düzeyinde Modellenmesi (2008) projelerinin devamı]" çerçevesinde revize edilmiştir. 27 Aralık 2012 tarihli Merkezi Koordinasyon kararı ile revize edilmesi ve akabinde uygulama planlarının hazırlanması kararı alınan belgenin revizyonu "Çocuklar İçin Adalet" projesi kapsamında tamamlanmış ve uygulama planları hazırlanmış, revize Strateji Belgesi ve Uygulama Planları 27 Kasım 2013 tarihli Merkezi Koordinasyon Toplantısı'nda oy birliğiyle onaylanmıştır.

Koordinasyon Strateji Belgesi'nin Yönetici Özeti temel olarak önümüzdeki 5 yıl içerisinde Türkiye'de uygulanmak üzere geliştirilen yeni çocuk koruma modeline odaklanmaktadır. Ayrıca bu modelin uygulanması için oluşturulmuş 10 temel stratejik hedefe ve ulaşılması planlanan sonuçlara ilişkin bilgi vermektedir. Modele ilişkin daha ayrıntılı bilgi Strateji Belgesi'nde yer almaktadır. Buna ilaveten, bu hedefleri gerçekleştirmekten sorumlu kurumlar, faaliyetler ve süreçlere ilişkin gerekli bilgi Uygulama Planları'nda aktarılmaktadır. Uygulama Planları ve faaliyetler Yönetici Özeti kapsamında yer almamaktadır.

Çocuk Koruma Hizmetlerinde Koordinasyon Strateji Belgesi ve Uygulama Planları, Yüksek Planlama Kurulu'nun 10/12/2013 tarih ve 2013/33 sayılı kararı ile kabul edilen ve 14/12/2013 tarih ve 28851 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Ulusal Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı"nın 6 ve 7 numaralı stratejik amaçlarıyla uyumlu şekilde geliştirilmiş olup, belgenin, ulusal strateji ve eylem planı ile birlikte değerlendirilmesi uygun olacaktır.

08/06/2011 tarih ve 27958 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 633 sayılı "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2/c ve 8/i maddesi, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nda belirlenen tedbirlerin yürütülmesi ve koordinasyonunun sağlanmasını Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın görevleri arasında saymıştır. Aynı Kanun Hükmünde Kararname'nin 35'inci maddesi gereğince ise; Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne yapılan atfıların "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı"na yapılmış sayılacağı belirtilmiştir.

PROJE PAYDAŞLARI

Adalet Bakanlığı
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
Türkiye Adalet Akademisi
UNICEF Türkiye

© Bu kitabın yayın hakları proje paydaşlarına aittir.
Aralık 2013, Ankara

İletişim

T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
Koruyucu ve Önleyici Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Tel: (312) 7055065
www.cocukhizmetleri.gov.tr
korueonle@aile.gov.tr

UNICEF Türkiye
Tel: (312) 454 10 00
www.unicef.org.tr

Dokümana www.cocuklaricinadalet.org adresinden ulaşabilirsiniz.

Çocuk Koruma Hizmetlerinde Koordinasyon Strateji Belgesi

YÖNETİCİ ÖZETİ

2014 - 2019

STRATEJİ BELGESİNİN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Merkezi düzeyde koordinasyonun sekreteryası görevini 2005 yılından 2011 yılına kadar sürdüren Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı, 08/06/2011 tarih ve 27958 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 633 sayılı "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2/c ve 8/i maddesi, ile 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nda belirlenen tedbirlerin yürütülmesi ve koordinasyonunun sağlanması görevini Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne devretmiştir.

Strateji belgesi hazırlığı ifade edilen bu koordinasyon çalışmaları sırasında tespit edilen ihtiyaç üzerine başlatılmış ve aşağıdaki aşamalardan geçerek tamamlanmıştır:

1. Oniki ilde çocuk koruma alanında çalışanların uygulamaya ilişkin görüşlerini almaya yönelik anket çalışması,
2. Dört ilde gerçekleştirilen alan incelemesi,
3. İki ülkede gerçekleştirilen model incelemesi,
4. Akademisyenler ve çocuk koruma alanında çalışan vali, il sosyal hizmetler müdürü, çocuk ağır ceza mahkemesi başkanından oluşan danışma kurulu ile bir model hazırlanması,
5. Modelin bir ilde pilot uygulaması,
6. Merkezi koordinasyon ile paylaşılması ve ilgili kurumların görüşlerinin alınması,
7. Revizyon.

Strateji belgesi hazırlık çalışmaları ile eş zamanlı olarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen Erken Uyarı Sistemine yönelik modelleme çalışması yürütülmüştür. Bu çalışmada aşağıdaki hazırlık süreci izlenmiştir:

1. Dört ilde alan incelemesi,
2. Erken uyarı modeli için bir öneri geliştirilmesi,
3. Geliştirilen model önerisinin araçlarının hazırlanması,
4. Modelin bir pilot ilde denenmesi,
5. Revizyon.

Her iki çalışma eşgüdümlü biçimde ve aynı pilot ilde denenmiştir. Bu deneme sürecinde iki alanın stratejilerinin ortak olması gerekliliği tespit edilerek, hazırlanan strateji belgeleri, tek belge haline getirilmiştir. Hazırlık sürecinde ayrıca aşağıdaki deneyimlerden yararlanılmıştır:

1. SHÇEK Genel Müdürlüğü tarafından 2006 – 2008 yılları arasında İzmir ve Kocaeli'nde yürütülen il koordinasyonlarının güçlendirilmesine yönelik pilot uygulamaların sonuçları,
2. İl koordinasyon toplantı tutanakları,
3. Çocuk Koruma Kanununun 4 yıllık değerlendirme toplantısı raporu,
4. Hakim ve savcılar, sosyal çalışma görevlileri, gibi alan çalışanları ile yapılan eğitim çalışmaları ve toplantılar,
5. SHÇEK Genel Müdürlüğü İç Denetçilik Makamının yürüttüğü çalışmalar.

İfade edilen bu süreçler sonunda hazırlanan Strateji Belgesi Merkezi Koordinasyon kararı ile kabul edilmiştir. Ne var ki, Strateji Belgesinin uygulama planları yapılamadan Türkiye'de kamu yönetimi adına önemli değişiklikler yaşanarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kurulması başta olmak üzere çocuk koruma alanını doğrudan etkileyen önemli ya-

pısal değişiklikler meydana gelmiştir. İfade edilen değişiklikler neticesinde kabul edilen Strateji Belgesinde meydana gelen değişimleri yansıtmak nitelikte bir revizyon çalışması yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Aynı süreçte Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde Merkezi Koordinasyon sekretaryasını yürütmekle görevli Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Koruyucu ve Önleyici Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından da aynı sürecin bir parçası olarak “Çocuk Koruma Kanununa Göre Verilen Koruyucu Ve Destekleyici Tedbirlerin Yerine Getirilmesi Amacıyla Kurulan Merkezi, İl ve İlçe Koordinasyonların Çalışma, Usul ve Esasları Yönergesi” hazırlanması çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu itibarla, mevcut Strateji Belgesinin revize edildikten sonra uygulama planlarının hazırlanması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Strateji Belgesinin revize edilme ve uygulama planlarının hazırlanma süreci ise řu aşamalarda gerçekleştirilmiştir:

- 18-19 Aralık 2012 tarihlerinde ilgili kurumlar ile 20 il Sosyal Hizmet Müdürlüğü temsilcilerinden ve Strateji Belgesini hazırlayan uzmanlardan oluşan bir grup tarafından iki gün süreli Yönerge hazırlama Çalıştayı yapılarak Yönerge taslak metnine son şeklinin verilmesi,
- 27 Aralık 2012 tarihli Merkezi Koordinasyon kararı ile Yönerge taslak metninin hazırlanması ve Strateji Belgesinin revize edilmesine ve bunun için tarafların uzmanlarından bir çalışma grubu oluşturulmasına karar verilmesi,
- Merkezi koordinasyon kararına binaen ilgili kurum temsilcilerinin katılımı ile 11 gün süren (uygulama planlarının hazırlanmasını da kapsayacak şekilde) çalışma toplantıları gerçekleştirilerek revizyona ilişkin önerilerin toplanması ve uygulama planlarının hazırlanması,
- Toplanan revize önerilerine dayalı olarak Strateji Belgesinde gerekli değişikliklerin yapılması,
- Öneriler çerçevesinde revize edilen Strateji Belgesinin yeniden kurumların resmi onaylarına sunulması,
- İlgili kurumların talepleri doğrultusunda Strateji Belgesine son şeklinin verilmesi,
- Revize edilen Strateji Belgesi ve Uygulama Planları 27 Kasım 2013 tarihli Merkezi Koordinasyon Toplantısı'nda onaylanmıştır.

ÇOCUK KORUMA HİZMETLERİ KOORDİNASYONUNDA TÜRKİYE MODELİ

Ülkemiz için çocuk koruma hizmetlerinde koordinasyonun sağlanması, Çocuk Koruma Kanunu ile öngörölmüş ve merkezi düzeyde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na verilmiş bir görevdir. Çocuk koruma hizmetlerini sunmaktan sorumlu Bakanlıklar ve işbirliği yapılacak kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması için merkezi düzeyde, il düzeyinde ve ilçe düzeyinde yapılması gereken çalışmalar da Yönetmelik ve Yönerge ile düzenlenmiştir.

Çocuk koruma hizmetlerinde geleneksel olarak uygulanan reaktif yaklaşımın çocuğun hayatında oluşan zararı gidermekte yetersiz kalıyor olması, son dönemde çocukların karşılaştıkları risklerin erken dönemde fark edilmesi ve giderilmesi dolayısıyla da çocukların, "korunma ihtiyacı" oluşmadan gereken yardımı alabilmesi fikrini güçlendirmiş ve bu yönde adımlar atılmıştır. Yeni modelin öngördüğü en önemli değişikliklerden birisi çocuğa temas eden eğitim, sağlık, kolluk, sosyal hizmet başta olmak üzere tüm alanlardaki profesyonellerin çocuğa ilişkin risk faktörlerini tanımlayabilmesi ve bunları en hızlı ve etkili şekilde il/ilçe sosyal hizmet birimlerine iletmesine dayalı olan erken uyarı sistemidir. Bu model çerçevesinde erken dönem risklerin fark edildiği yerde en hızlı şekilde değerlendirmesini yapacak "Ön Değerlendirme Ekipleri" oluşturulması ise yeni modelin öngördüğü bir diğer yapıdır.

Erken uyarı sistemi ile fark edilemeyen risklerin gerçekleşmesi durumunda etkin bir müdahale ile korunma ihtiyacı olan çocuğun ihtiyaç duyduğu her türlü koruyucu ve destekleyici tedbirin hızlı bir şekilde alınması ve etkin bir şekilde uygulanması gerekmektedir. Bu çerçevede yeni çocuk koruma modelinin bir diğer önemli amacı ise korunma ihtiyacı olan çocukların; barınma, bakım, sağlık, eğitim ve danışmanlık alanlarında alınacak tedbirlerin etkin bir sistem çerçevesinde uygulanması ve çocuğun sağlıklı bir birey olarak toplumsal hayata katılım sürecinin önündeki engellerin ortadan kaldırılmasıdır.

Gerek erken uyarı, gerekse de müdahale alanlarında yapılacak çalışmalar etkin bir kurumlararası koordinasyon / işbirliği ve bilgi paylaşımı gerektirmektedir. Bu itibarla uygulanacak yeni modelin bir diğer önemli alanını ise merkezde Bakanlıklar, illerde ve ilçelerde ise bu bakanlıkların taşra teşkilatlarını bir araya getiren ve çocukların korunmasını veya ihtiyaç halinde etkin bir destek hizmetinden yararlanmasını sağlamak üzere çalışacak Merkezi Koordinasyon, İl Koordinasyon ve İlçe Koordinasyon yapıları ile bunların etkin işleyişini sağlayacak Sekreteryaya yapılarına ilişkin usul ve esaslar teşkil etmektedir.

Hazırlanan Strateji Belgesi, ortaya koyduğu Stratejik Amaçlar ve Hedefler ile ifade edilen bu modelin tüm unsurlarının etkin ve verimli bir işleyişe kavuşmasını hedeflemektedir.

STRATEJİ BELGESİNİN KAPSAMI

Strateji Belgesinin birinci bölümü, Türkiye İçin Çocuk Koruma Hizmetlerinde Koordinasyon Modelini içermektedir. İkinci bölümde ise bu modelin hayata geçirilmesi için izlenmesi gereken strateji yer almaktadır. Son bölümde ise bu stratejinin uygulanmasına yönelik olarak hazırlanmış bir faaliyet planı yer almaktadır. Bu belge, çocuk koruma hizmetlerinde koordinasyonu sağlamak üzere hem hizmetler hem disiplinler arasında hem de çalışanlar arasında işbirliği ve eşgüdümü sağlama hedefini gerçekleştirmek üzere yapılması gereken faaliyetleri göstermektedir.

Hayata geçirilmesinin teminatı, bu belgede yer alan stratejilerin ilgili Bakanlıklar ve İl Koordinasyonları düzeyinde benimsenmesi olacaktır. Bunun da göstergesi, her iki düzeyde de uygulama planlarının hazırlanmış olmasıdır. Dolayısıyla Merkezi Koordinasyon tarafından kabul edilen bu strateji belgesindeki hedef ve faaliyetlerin Bakanlıkların ve İl Koordinasyonlarının çalışma programlarında yer alması ve uygulamaya geçirilmesi beklenmektedir. Stratejinin 10'uncu hedefi bu beklentinin gerçekleşmesini güvence altına alma amacını taşımaktadır.

STRATEJİK AMAÇLAR VE HEDEFLER

Strateji Belgesi, aşağıda ifade edilen 10 temel Stratejik Amaç ve bu amaçlara ulaşmak için ortaya konulan hedeflerden oluşmaktadır. Strateji Belgesi ana metninde aşağıda ifade edilen amaç ve hedefler yanında bu amaçlara ilişkin tespit edilen sorunlar, amacın gerçekleştirilmesinden sorumlu kurumlar ile söz konusu amaca ilişkin temel başarı göstergeleri ve her bir hedef çerçevesinde gerçekleştirilmesi öngörülen faaliyetler de yer almaktadır.

1

Erken Uyarı Alanı: Duyarlılık Yaratma

Toplumun ve devletin tüm kurumlarının çocuklara ilişkin riskleri önceden fark etmenin ve gerekli yönlendirmelerle önleme çalışmalarının önemini benimseyerek desteklemeleri için anlayış değişiminin yerleşmesi ve böylelikle kurumların bu konuda daha aktif rol almalarını sağlamak.

Hedef > 1.1

Çocuğa hizmet veren kurumlarda çalışanların süreklilik arz eden bir modeli hayata geçirmek üzere riski fark etme ve yönlendirme konusunda bilgi, tutum ve becerilerini geliştirmek.

Hedef > 1.2

Toplumun, çocuğa yönelik koruyucu ve önleyici hizmetler önleme konusunda bilinçlendirilmesini, erken uyarı ve yönlendirme mekanizmaları hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak.

Hedef > 1.3

Anne-babaların ve çocukların önleme konusunda bilinçlendirilmesini ve erken uyarı ve yönlendirme mekanizmaları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamak.

2

Erken Uyarı Alanı: Risk Tarama

Çocukların yaşam koşullarında gelişimlerini olumsuz yönde etkileyebilecek risk faktörlerinin 1'inci basamak sağlık birimleri ve eğitim kurumlarında düzenli olarak ve bilgilerin doğruluğuna özen gösterilerek takip edilmesini sağlamak.

Hedef > 2.1

Risk taramalarının E-Okul sistemi içine alınması ve yapılmasının zorunlu hale getirilmesini (okul öncesi dahil olmak üzere) sağlamak.

Hedef > 2.2

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini desteklemesi amacıyla "önleme çalışmalarında kullanılmak üzere" standart paket programların geliştirilmesini (okul öncesi dâhil olmak üzere), var olan programların ülke geneline yaygınlaştırılmasını sağlamak.

Hedef > 2.3

Okullarda "Sınıf Rehber Öğretmeni" sistemi uygulamalarını güçlendirmek.

Hedef > 2.4

Biyopsikososyal bakış açısıyla bebek-çocuk izlem programlarının diğer kurum ve sektörlerin katılımı ile aktif ve etkin duruma getirilmesini, kapsayıcılığının artırılmasını sağlamak.

3**Erken Uyarı Alanı: Ön Değerlendirme**

İllerde belli bir nüfustan sorumlu Ön Değerlendirme Ekiplerinin oluşturulması ve illerde en riskli bölgelerden başlayarak, personel alımı tamamlandıktan sonra ilin tümünü kapsayan ekiplerin oluşturulmasını, gerekli standart eğitimlerden geçmelerini ve önleme çalışmalarında etkin rol alabilecek kapasiteye erişmelerini sağlamak.

Hedef > 3.1

En az 10 il/ilçe merkezinde Ön Değerlendirme Ekipleri oluşturmak.

Hedef > 3.2

Risk durumlarında Ön Değerlendirme Ekibine yönlendirmenin esaslarını belirlemek ve bütün alan çalışanlarınca bilinmesi sağlamak.

Hedef > 3.3

Ön değerlendirme için standartlar belirlemek ve bütün ekiplerce kullanılmasını sağlamak.

4**Önleyici Hizmetlerin Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması**

Erken Uyarı modelinin ildeki tüm çocukların sağlıklı gelişmelerini desteklemek ve risk altındaki çocukların uygun yönlendirmelerle yaşamlarında var olan riskleri bertaraf edebilmesi için ilde çocukların ve ailelerinin çeşitli eğitimlere ve hizmetlere ulaşabilmesi gerektiği için mahalle düzeyinde örgütlenmiş sosyal hizmetlere, sosyal yardımlara ve koruyucu faktörleri arttıracak faaliyetlere ulaşabilmelerini sağlamak.

Hedef > 4.1

Önleyici hizmetlerin il düzeyinde yaygınlaştırılmasını sağlamak.

Hedef > 4.2

Aile ve ergen danışma hizmetlerini yaygınlaştırmak.

5

Çocuk Koruma Sistemine Giriş Alanının Düzenlenmesi

Çocuklar ve onlarla çalışanlar bakımından risk oluşturan durumlarda başvurulabilecek, güvenilir bir başvuru biriminin ve ön değerlendirme sürecinin oluşturulmasını sağlamak.

Hedef > 5.1

İstismar durumlarında sağlık, sosyal hizmet ve adli hizmetlerin koordineli biçimde sunulmasını sağlayacak ve mağdurların müdahale süreçleri içinde örselenmesini önleyecek müdahale birimlerini, Çocuk izlem Merkezlerini ve Üniversite Çocuk Koruma Merkezlerini yaygınlaştırmak.

Hedef > 5.2

İstismar durumunda ihbar ve bildirimleri alacak, ileri değerlendirme yapabilecek ve çocuğun korunmasını sağlayacak birimlerin çalışmalarının geliştirilmesini ve standarda kavuşturulmasını sağlamak.

Hedef > 5.3

Suçta sürüklendiği iddiası ile sisteme giren çocukların psiko-sosyal gelişimleri ve ceza sorumluluğunun değerlendirilmesinin çok disiplinli olarak gerçekleştirilmesini sağlamak.

Hedef > 5.4

Bütün çocukların işlemlerinin kendilerine özgü kolluk birimlerinde gerçekleştirilebilmesi için çocuk birimlerinin yaygınlaştırılması, her türlü araç, gereç ve personel bakımından ihtiyaca uygun biçimde yapılandırılmasını sağlamak.

6

Koruyucu ve Destekleyici Tedbirler Alanı: Tedbire Karar Verilen Alan

Çocuklar hakkında adil bir yargılama sonucunda, yeterli sosyal incelemeye dayalı, uygulanabilir ve onların yararlarına önceliği verir nitelikte koruyucu ve destekleyici tedbir kararları verilmesini sağlamak.

Hedef > 6.1

Çocuklar için alternatif tedbirlerin uygulanmasını, telafi edici ve onarıcı adalet sisteminin yaygınlaştırılmasını sağlamak.

Hedef > 6.2

Çocukların adalet sistemi ile karşılaştıkları andan itibaren tüm süreçte uygun psiko-sosyal destekten yararlanmasını sağlamak üzere adli hizmetler ile sosyal hizmetlerin işbirliğini güçlendirici bir model geliştirmek.

Hedef > 6.3

Çocuk koruma ve adalet sistemi içerisinde görev alan sosyal çalışma görevlilerinin çalışmalarına ilişkin standartları belirlemek, bu standartlara uygun bir çalışma yürütülmesi için gerekli altyapı ve organizasyon desteğini tespit etmek ve sağlamak.

Hedef > 6.4

Cumhuriyet Başsavcılıkları nezdinde kurulan Savcılık Çocuk Bürolarının kanunda belirtilen görevlerini yerine getirebilmesi için yeterli personel ve fiziksel koşullara sahip biçimde kurulmasını, böylece işlevsel bir yapıya kavuşturulmasını sağlamak.

Hedef > 6.5

Çocuk mahkemelerince verilen tedbir kararlarında çelişki ve tekrürleri önleyecek, çocuğa bütünlüklü bir müdahalede bulunmasını sağlayacak bir kayıt sisteminin kurulması için Adalet Bakanlığı bünyesindeki Ulusal Yargı Ağı sisteminde gerekli düzenlemeleri yapmak.

Hedef > 6.6

Çocuk mahkemelerinde yargılamaların hızlı ve adil olması için fiziksel altyapı ve insan kaynağı eksiklerini giderecek, yargılamaların hızlanmasını sağlayacak modeller geliştirmek.

Hedef > 6.7

Çocuklara yönelik hukuki yardım hizmetlerinin iyileştirilmesini sağlamak.

7

Koruyucu ve Destekleyici Tedbirler Alanı: Tedbirlerin Uygulandığı ve Denetlendiği Alan

Mahkemelerce verilen her türlü tedbir kararının etkili biçimde uygulanması yolu ile sisteme giren bütün çocuklara ihtiyaçlarına uygun bir koruma sağlamak.

Hedef > 7.1

Bakım ve sağlık tedbiri kararlarının (özellikle ağır davranım ve madde bağımlılığı sorunları yaşayan çocuk ve ergenlere verilen sağlık tedbirlerinin) uygulanmasını kolaylaştırmak için çocuk ve ergenin yaşına, gereksinimlerine ve sorunlarına uygun olarak hazırlanmış çok disiplinli bir ekip tarafından hizmet verilen, bakım - tedavi - rehabilitasyon hizmet modeli ve/veya merkezi oluşturmak.

Hedef > 7.2

Öncelik büyük illerde olmak üzere ihtiyaç duyulan illerde en az bir Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi (KBRM) ve Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezi (BSRM) kurulmasını ve bu kurumların yeterli personel ve psiko-sosyal rehabilitasyon programları ile çalışmasını sağlamak.

Hedef > 7.3

Eğitim tedbir kararlarının yerine getirilebilmesi için, meslek eğitim programları başta olmak üzere uzun süre eğitim sistemi dışında kalan çocukların örgün eğitime uyumunu güçlendirecek telafi eğitim programları hazırlamak, uygulamaya koymak ve zorunlu eğitim çağı dışına çıkmış ancak ilköğretimi tamamlamamış çocukların eğitim almalarını sağlamak.

Hedef > 7.4

Danışmanlık tedbir kararlarını uygulayacak yeterli sayıda ve uzmanlıkta danışmanın eğitimini sağlamak.

Hedef > 7.5

Danışmanlık ve barınma tedbirlerinin uygulanmasında yerel yönetimlerin aktif rol alarak çocuklara yönelik koruma merkezleri ve sosyal hizmet kuruluşları oluşturmalarını sağlamak.

Hedef > 7.6

Güvenlik tedbirleri ve yargılama usulleri konusunda sorunları belirlemek, mevzuat değişikliği yapmak ve güvenlik tedbirlerinin etkinliğini arttırmak.

Hedef > 7.7

Çocuk koruma alanında çalışanların, koruyucu ve destekleyici tedbir kararlarının uygulanmasına ve koordinasyonuna ilişkin bilgi, tutum ve becerilerini geliştirmek.

8

Çocuk Koruma Sisteminin İl ve İlçe Düzeyinde Koordinasyonu Alanı

İl ve ilçe düzeyinde tedbirleri uygulamaktan sorumlu kurumlar arasında eşgüdümü sağlayacak olan ve kanunda öngörülen mekanizmaları güçlendirmek.

Hedef > 8.1

Tüm il koordinasyonları ve ilçe koordinasyonları üyelerinin çocuk koruma alanında kurumlar arasında eşgüdümü ve işbirliğini sağlama rolünü güçlendirmeye yönelik bilgi, tutum ve beceri eğitimi almalarını sağlamak.

Hedef > 8.2

Her il ve ilçenin, standart bir bilgi toplama ve değerlendirme yöntemi kullanarak "Çocuklara Yönelik Hizmetler ve İhtiyaçları Değerlendirme Raporu" ve stratejik plan hazırlamalarını sağlamak.

Hedef > 8.3

İl Koordinasyonlarının Çocuk Koruma Hizmetlerinde Koordinasyon Strateji Belgesine, Uygulama Planlarına ve çocuk haklarına uygun biçimde yürütülmesi için MK tarafından izleme ve değerlendirme çalışması yapılmasını sağlamak.

9

Çocuk Koruma Sisteminin Genel Yapısı

Çocuk koruma sisteminin önleme odaklı ve disiplinler arası işbirliği ile çalışır hale gelmesini sağlamak.

Hedef > 9.1

Çocuk koruma sisteminde kamu vesayetinin daha etkin işlemlerini sağlamak.

Hedef > 9.2

Çocukla ilgili bilgilerin kaydı ve paylaşılması ile ilgili esasları (çocuğun korunması için gerekli bilginin paylaşılmasına elvecek ancak kişisel verilerin güvenliğini azami ölçüde sağlayacak biçimde) yasal düzenlemeye kavuşturmak, bir model oluşturmak ve uygulamaya koymak.

Hedef > 9.3

Önerilen çocuk koruma modeli için gereken sayıda sosyal çalışmacı istihdamını sağlamak.

Hedef > 9.4

MK ile İK arasındaki iletişim ve işbirliğini artıracak önlemler almak (ortak web sitesi, il koordinasyonlarından gelen plan ve raporların yayınlanması, değerlendirilmesi vb.) ve MK Sekreteryasını bu amaca yönelik olarak güçlendirmek.

Hedef > 9.5

Çocuk koruma mevzuatı ve çocuğa ilişkin yasal düzenlemeleri, önleme aşamasından tedbirlerin uygulanmasına kadar olan bütün süreci kapsayacak biçimde düzenli olarak izlemek ihtiyaca göre yeniden düzenlemek ve ilgili kurum mevzuatlarını bu kanun ile uyumlu hale getirmek.

Hedef > 9.6

Çocuk koruma hizmetlerinin uygulanması için gerekli bütçenin ayrılmasını sağlamak.

10

Stratejik Planın Uygulanması ve Uygulamanın İzlenmesi

Çocuk Koruma Hizmetlerinde Koordinasyon Strateji Belgesi ve Uygulama Planlarının, kurum eylem planlarına ve uygulamalarına yansımalarını izlemek ve stratejik planın öngörülen zamanda hayata geçirilmesini sağlamak.

Hedef > 10.1

Stratejik Planın uygulanmasını sağlamaya yönelik bir çalışma planı hazırlamak ve uygulamaların denetimini yapmak.

9

General Structure of Child Protection System

To ensure that child protection system works with prevention-focused and inter-disciplinary cooperation.

Objective > 9.1

To ensure that public custody functions more effective in child protection system.

Objective > 9.2

To ensure that the principles of recording and sharing information about the child is regulated by legal arrangements (in a way that will allow necessary sharing of information for the protection of the child, yet ensuring the maximum security of personal information), to develop a model for this aim and to implement the model.

Objective > 9.3

To ensure that adequate number of social workers for realization of the foreseen child protection model are employed.

Objective > 9.4

To take necessary measures for the purpose of improving communication and coordination between Central Coordination and Provincial Coordination Boards (joint web site, publishing and evaluating the plans and reports sent from province coordination boards, etc.) and to empower Central Coordination Secretariat in this regard.

Objective > 9.5

To ensure that child protection legislation concerning children is monitored on a regular basis, to re-arrange these legislation when necessary and harmonize relevant legislation of institutions with the legislation in a way to include the whole process from the stage of prevention-to implementation of measures.

Objective > 9.6

To ensure that necessary budget for the implementation of child protection services is allocated.

10

Implementation of Strategic Plan and Monitoring of the Implementation

To ensure that Coordination Strategy Document for Child Protection Services and Implementation Plans reflected on action plans of institutions and implementations are monitored and that the plan is implemented within the foreseen period of time.

Objective > 10.1

To prepare a work plan to ensure the implementation of Strategic Plan and to inspect the implementations.

8

Coordination of Child Protection System at Provincial and District Level

To strengthen mechanism provided by the law, which will provide coordination between institutions that are responsible for the implementation of measures at provincial and district level.

Objective > 8.1

To ensure that members of all provincial coordination boards and district coordination boards have the training for knowledge, attitude and skill for strengthening the role of ensuring coordination and cooperation between institutions in the field of child protection.

Objective > 8.2

To ensure that each province and district prepares "Child Services and Needs Assessment Report" and strategic plan by employing a standard information collection and evaluation method.

Objective > 8.3

To ensure that monitoring and assessment studies are conducted by Central Coordination to guarantee that Provincial Coordination functions in compliance with Coordination Strategy Document for Child Protection Services, Implementation Plans and child rights.

Objective > 7.4

To train consultants in adequate quantity and expertise, who will implement consultancy measures. To develop and implement remedial education programmes that will facilitate the adaptation of children who have been out of educational system for a long time in formal education and vocational education programmes in particular, and ensure that children who exceed compulsory education age yet failed, to complete primary education for the purpose of implementing educational measures.

Objective > 7.5

To ensure that protection centers and social service institutions for children are established with the active participation of local administrations in implementation of consultancy and accommodation measures.

Objective > 7.6

To identify the problems in regards to security measures and rules of procedures; to make amendments to the legislation and improve the effectiveness of security measures.

Objective > 7.7

To improve the knowledge, attitude and, skills of professionals working on child protection area on implementation and coordination of protective and supportive measures.

7

Protective and Supportive Measures: Implementation and Monitoring of Measures

- Objective > 6.3
To identify standards for the work of social workers in child protection and judicial system, to determine and provide the required infrastructure and organizational support to conduct an appropriate work that complies with these standards.
- Objective > 6.4
To ensure that Child Prosecution Offices at Chief Public Prosecutor's Offices are established with adequate staff and physical conditions to conduct their duties defined by law and thus providing these offices with a functional structure.
- Objective > 6.5
To make necessary arrangements in National Judiciary Informatics system of the Ministry of Justice in order to establish a record system that will prevent contradictions and repetitions in measures ordered by juvenile courts and provide a holistic intervention for children.
- Objective > 6.6
To develop models that will make up deficiencies of psychological infrastructure and human resources and accelerate trials for rapid and fair trials in juvenile courts.
- Objective > 6.7
To improve judicial assistance services for children.
- Objective > 7.1
To establish care, treatment, rehabilitation service model and/or center with the services provided by a multidiscipline team established appropriately for the age, needs and problems of the child and adolescent in order to facilitate the implementation of care and health measures (especially those health measures for children and adolescents with advance conduct disorder and/or drug addiction and other type of addictions).
- Objective > 7.2
To establish at least one Protection, Care and Rehabilitation Center (KBRM) and Care and Social Rehabilitation Center (BSRM) in provinces where needed with the priority in large provinces and to ensure that those institutions work with the qualified staff and psycho-social rehabilitation programmes.

5

Regulating the Entrance to the Child Protection System

To ensure that a reliable contact unit and pre-assessment process which can be resorted to in risky situations is established for children and professionals working with them.

Objective > 5.1

To disseminate intervention units, Child Monitoring Centers and University Child Protection Centers that will provide coordinated health, social and judicial services and prevent the victims from abuse throughout intervention processes in abusive situations.

Objective > 5.2

To ensure that the works of units which will receive abuse reports and notifications, conduct advanced assessment and provide protection for the child are improved and standardized.

Objective > 5.3

To ensure that psycho-social development and penal responsibility of children, who have entered the system with the claim that they are pushed into crime, are evaluated on a multi-disciplinary basis.

Objective > 5.4

To disseminate juvenile units for the purpose of conducting the proceedings in child-specific law enforcement units and to ensure that these units are organized suitably to meet needs in terms of every kind of equipment and staff.

6

Protective and Supportive Measures Field: Type of Measure

To ensure that protective, supportive, feasible measures based on adequate social investigation that give the priority in favour of children are ordered as a result of a fair trial regarding them.

Objective > 6.1

To ensure that alternative measures are implemented for children, remedial and corrective judicial systems are extended.

Objective > 6.2

To develop a model that will strengthen cooperation between judicial and social services in order to ensure that children benefit appropriate psycho-social supports throughout all the process from the moment they enter into judicial system.

3

Early Warning System: Pre-Assessment

To make infant-child monitoring programmes active and effective with the participation of other institutions and sectors with a bio-psychosocial point of view and to increase their inclusiveness.

Objective > 2.4

To strengthen "Class Guidance Counsellor" system in schools.

Objective > 2.3

To establish Pre-Assessment Teams that are responsible for a specific population in provinces and to ensure that such teams that cover the whole province are established following the staff employment starting from the regions with the highest risk in provinces and that these teams have the necessary standard trainings and reach to the capacity to play an active role in preventive activities.

Objective > 3.1

To establish Pre-Assessment Teams in at least 10 province/district centers.

Objective > 3.2

To identify the principles of referrals made by Pre-Assessment Teams in risk situations and to make these principles known by all the field workers.

Objective > 3.3

To identify standards for pre-assessment and to ensure that these standards are employed by all teams.

4

Developing and Disseminating Preventive Services

To ensure that Early Warning model supports the healthy development of all children in the province and that children under risk can access social services, social helps and activities that will strengthen preventive factors organized at neighbourhood level since the children and parents in the province need to access various trainings and services in order to eliminate existing risks in their lives through appropriate guidance.

Objective > 4.1

To ensure that preventive services are disseminated at provincial level.

Objective > 4.2

To disseminate parent and adolescent counselling services.

STRATEGIC AIMS AND OBJECTIVES

Strategy Paper is composed of below-mentioned 10 Essential Strategic Aims and objectives identified to achieve these aims. In the main text of the Strategy Document, there are identified problems in terms of these aims, the institutions that are responsible for the achieving these aims and basic accomplishment indicators concerning the aim and activities that are planned to be conducted within the framework of each objective.

1

Early Warning System: Awareness Raising

To make a change in the traditional understanding for the purpose of ensuring that all the institutions of the society and the government embraces the importance of pre-detecting the risks concerning children and of preventive works via necessary guidance and thus to ensure that these institutions play a more active role in this regard.

Objective > 1.1

To develop the knowledge, attitude and skills of child carers in terms of realizing the risk and providing guidance in order to implement a continuous model.

Objective > 1.2

To ensure that the society is aware of the protective and preventive services for children and is informed of the early warning and referral mechanisms.

Objective > 1.3

To ensure that parents and children are aware of prevention and informed of early warning and referral mechanisms.

2

Early Warning System: Risk Scanning

To ensure that risk factors that may negatively affect the development of children in their living conditions are monitored by primary health units and educational institutions on a regular basis and paying attention to the accuracy of the information.

Objective > 2.1

To ensure that risk scanning is integrated into E-School system and implementation of risk scanning is made compulsory (including pre-school).

Objective > 2.2

To ensure that standard package programmes are developed for the purpose of supporting guidance and psychological counselling services to use in “preventive activities” and existing programmes are extended nationwide.

SCOPE OF THE STRATEGY DOCUMENT

The first part of the Strategy Document deals with the Coordination Model for Child Protection Services in Turkey and the second part focuses on the strategy needed for the realization of this model. The last part includes an activity plan developed for the implementation of this model. This document introduces the activities to be performed to attain the goal of providing inter-services and inter-disciplinary coordination and ensuring cooperation among professionals:

The execution of this Document depends on the ownership of the relevant Ministries and Provincial Coordination Boards. The indicator of ownership is the preparation of implementation plans at both levels. It is expected that the objectives and activities of this Strategy Document adopted by the Central Coordination are included in the working programs of the Ministries and Provincial Coordination Boards and implemented. The 10th objective of the strategy aims to ensure that this target is reached.

TURKISH MODEL FOR COORDINATION OF CHILD PROTECTION SERVICES

The responsibility for ensuring the coordination for child protection services in Turkey was assigned to the Ministry of Family and Social Policies as stated the Child Protection Law. The activities to perform at central, provincial and district levels in order to facilitate coordination between the ministries liable for rendering child protection services and the cooperating institutions are governed by By-law and Directive.

The failure of the reactive approach, conventionally adopted in child protection services, to recover the troubles in children's life has recently strengthened the idea that the risks encountered by children can be identified and eliminated in the early period and accordingly children can receive support without "being in need for protection" and some steps have been taken accordingly. One of the most significant changes brought by the new model is the early warning system so that professionals working for / with children in the fields of education, health, law-enforcement and social services can recognize risk factors and inform the provincial/district social service units as soon as possible. Another issue envisaged in the new model is organizing a "Pre-Assessment Team" to respond promptly once the risks are identified.

The cases where the risks could not be identified by the early warning system, it requires the fast and efficient implementation of all kinds of protective and preventive measures for children in need of protection. Another substantial aim of the new child protection model is to execute systematically the measures for housing, care, health, education and consultancy and to remove the obstacles preventing children from participating in social life as a healthy individual.

All activities to be conducted within the scope of both early warning system and intervention areas require an efficient coordination / cooperation and exchange of information among the related institutions. Another important component of this new model is the procedures and principles for the Central, Provincial and District Coordination Boards and the Secretariat bringing the ministries and their provincial organizations in provinces and districts together in order to protect children and provide support services for them when necessary.

The Strategy Paper aims to ensure an efficient functioning of all components of this model through its Strategic Goals and Objectives.

3. 4-year evaluation meeting report on the Child Protection Law,
4. Training activities and meetings with field professionals such as judges, prosecutors and social workers,
5. Activities conducted by the Department of Internal Audit of the General Directorate of Social Services and Child Protection Agency.

The Strategy Document, prepared as a result of the processes listed above, was approved by the Central Coordination. However, Turkey had experienced substantial structural changes in public administration system. For instance the Ministry of Family and Social Policies was established before conducting the implementation plans of the Strategy Document, which directly influences the field of child protection. Following these changes, the need for revision occurred to reflect these structural changes on the Strategy Paper. As a part of the same process, the Department of Protective and Preventive Services, serving as Central Coordination Secretariat, affiliated to the General Directorate of Child Services under the Ministry of Family and Social Policies conducted a number of activities for preparing the "Directive on Working Procedures and Principles of Central, Provincial and District Coordination Boards established to take Protective and Supportive Measures ordered in accordance with the Child Protection Law". Thus, it became essential to revise the Strategy Document and then to prepare implementation plans.

The following actions were taken to revise the Strategy Document and to develop the Implementation Plans:

- The draft Directive was finalized at a two-day Directive Preparation Workshop organized with the participation of the relevant institutions, 20 representatives from Provincial Directorates of Social Services and the experts involved in the development process of the Strategy Document on 18-19 of December, 2012.

- The draft Directive was prepared in accordance with the decision of the Central Coordination Meeting held on 27 of December, 2012 and it was agreed to form a working group including the experts from relevant parties for revising the Strategy Document.

- Pursuant to the decision of the Central Coordination, 11-day workshops were held with the participation of the representatives from the relevant institutions and in these workshops recommendations for revision were received and implementation plans were prepared.

- Certain changes were made in the Strategy Document based on the recommendations for revision.
- The Strategy Document revised in line with the recommendations was re-submitted for approval of the Ministers.

- The Strategy Document was finalized in line with the demands of the relevant institutions.
- Revised Strategy Document and Implementation Plans were approved by the board on the last Central Coordination Meeting held on 27 of November 2013.

PREPARATORY WORKS FOR THE STRATEGY DOCUMENT

Having served as Central Coordination Secretariat from 2005 to 2011, Ministry of Justice, Training Department transferred its responsibilities of taking the measures specified in the Child Protection Law No. 5395 and facilitating the coordination to the General Directorate of Child Services of the Ministry of Family and Social Policies in accordance with the Article No. 2/c and 8/i of Decree Law No. 633 on the organization and functions of the Ministry of Family and Social Policies published in the Official Journal No. 27958 of 8 June 2011.

The preparatory works for developing strategy document were initiated in line with the needs identified throughout the coordination works and the following steps were taken to finalize the strategy paper:

1. Questionnaires were applied in twelve provinces for receiving opinions of child protection professionals with regards to implementation

2. Field surveys were conducted in four provinces,

3. A model study was conducted to elaborate models of two countries,

4. A model was developed in cooperation with the advisory board composed of academicians, governors, provincial directors of social services and the head of juvenile heavy penalty court,

5. The model was piloted in a preselected province,

6. The developed strategy document was shared with the Central Coordination and the opinions of the related institutions were received.

7. Revision

In addition to the preparatory works for the strategy document, a modelling activity was simultaneously conducted by the Ministry of National Education for Early Warning System. The following steps were taken as preparatory activities:

1. Field studies were conducted in four provinces,

2. Recommendations were developed for early warning model,

3. Tools of the recommended model were developed,

4. The model was piloted in a preselected province,

5. Revision

The strategy document and the early warning system were piloted simultaneously in the same province. As a result of the piloting it was found out that the strategies should be common and these two separate documents were merged into one document. Throughout the preparation process, outputs of the following activities and documents also were taken into consideration:

1. Results of the pilot implementations conducted by the General Directorate of Social Services and Child Protection Agency (SHÇEK) in Izmir and Kocaeli between 2006 and 2008 for strengthening provincial coordination,

2. Minutes of provincial coordination meetings,

2014 - 2019

EXECUTIVE SUMMARY

Coordination Strategy Document For Child Protection Services

The preparatory works for Coordination Strategy for Child Protection Services were initiated under the coordination of the Ministry of Justice within the scope of "Children First: Modelling Child Protection Mechanisms at Provincial Level" Project, which was implemented with the technical assistance of UNICEF and with the financial assistance of European Union.

At the Central Coordination Meeting held on January 27 of 2011, the outputs of the previous process were approved as Strategy Document and this Document was revised within the scope of "Justice for Children Project [Follow-up of Towards Good Governance, Protection and Justice for Children in Turkey (2005) and Children First (2008)]", implemented with the financial assistance of European Union and technical assistance of UNICEF. In accordance with the decision made by the Central Coordination on 27 of December 2012, the Strategy Document was revised and Implementation Plans were prepared within the scope of "Justice for Children" Project. Revised Strategy Document and Implementation Plans were approved by the board on the last Central Coordination Meeting held on 27 of November 2013.

The Executive Summary of the Strategy Document predominantly focuses on new child protection model planned to be developed and implemented in Turkey within next five years. It also gives information about 10 main strategic goals for implementation of this model and the targets to be reached. Further information for this model is available in the full text of the Strategy Document. Additionally, information on the processes, activities and the institutions responsible for achieving these goals were covered by The Implementation Plans and activities are not included in the Executive Summary. Coordination Strategy Document for Child Protection Services and Implementation Plans of the strategy are developed in line with 6th and 7th strategies of "National Child Rights Strategy and Action Plan" adopted by the decision of High Planning Council No. 2013/33 on 10/12/2013, published in Official Gazette No. 28851 on 14/12/2013 and should be considered together with national strategy and action plan.

The responsibilities for taking the measures specified in the Child Protection Law No. 5395 and the task of facilitating the coordination shall be assigned to the Ministry of Family and Social Policies under the Article No. 2/c and 8/i of Decree Law No. 633 on the organization and functions of the Ministry of Family and Social Policies published in the Official Gazette No. 27958 of 8 June 2011. Any reference to the General Directorate of Social Services and Child Protection Agency (SHÇEK) shall be considered as made to the Ministry of Family and Social Policies in accordance with the Article No. 35 of the Decree Law in question.

PROJECT PARTNERS

Ministry of Justice
Ministry of Family and Social Policies
High Council of Judges and Prosecutors
Turkey Justice Academy
UNICEF Turkey

© Copy right of this book belongs to the project partners
December 2013, Ankara

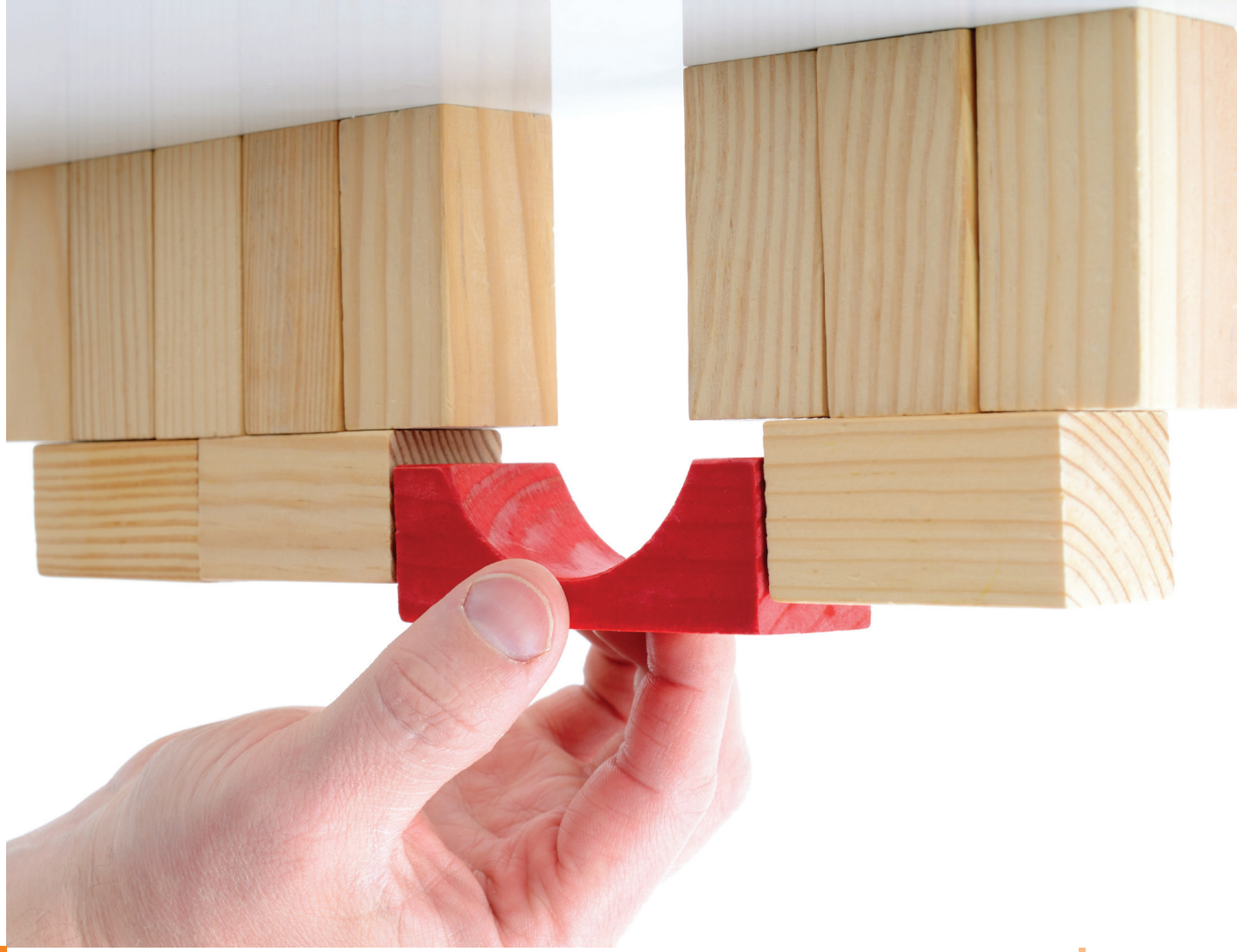
Contact Information

The Ministry of Family and Social Policies
General Directorate of Child Services
Department of Protective and Preventive Services
Telephone: (312) 7055065
www.cocukhizmetleri.gov.tr
koruveonle@alle.gov.tr

UNICEF Turkey
Tel: (312) 454 10 00
www.unicef.org.tr

You can reach detailed information and the document via www.cocuklaricindadalef.org

2014 - 2019

Coordination Strategy Document For Child Protection Services

EXECUTIVE SUMMARY

This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of the authors and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey